دانشگاه علوم پزشکی ایران

دانشکده پزشکی

معاونت آموزشی پزشکی عمومی

گروه آموزشی روانپزشکی

طرح دوره بالینی (Clinical course plan)

نام دوره (درس)	کارورزی روانپزشکی	**سال تحصیلی**	
شماره درس	۲۱۲	**پیشنیاز**	درس بیماری‌های روانپزشکی
طول دوره	۴ هفته/ ۱ ماه	**تعداد واحد**	۳
ساعات آموزش در طول دوره			
مکان برگزاری	بیمارستان روانپزشکی ایران، بخش روانپزشکی بیمارستان رسول اکرم(ص)		
آدرس دفتر گروه آموزشی	بیمارستان روانپزشکی ایران		
تلفن گروه آموزشی	44525615	**پست الکترونیک**	
نام معاون آموزش بالینی مرکز	خانم دکتر شبنم اسدی(بیمارستان ایران)، خانم دکتر سوده تاجیک اسماعیلی(بیمارستان رسول اکرم)		
نام مدیر گروه آموزشی	آقای دکتر امیرعباس کشاورز اخلاقی		
نام مسئول آموزشی دوره	خانم دکتر محبوبه خوزان (مسئول آموزش پزشکی عمومی گروه)، خانم دکتر تارا رضوانخواه (مسئول دوره در بیمارستان ایران)، خانم دکتر سوده تاجیک اسماعیلی(مسئول دوره در بیمارستان رسول اکرم)		
ساعت تماس با مسئول دوره	۸صبح تا ۱۴		
اساتید دوره	اعضاء هیئت علمی گروه روانپزشکی		
شرح چرخش آموزشی	آموزش در بخش‌های بالینی مراکز و حضور در درمانگاه اساتید، حضور در برنامه‌های صبح‌گاهی مراکز شامل گزارش صبح‌گاهی، هاردکیس و...، حضور در کلاس‌های آموزشی ویژه دانشجویان		

هدف کلی دوره

در پایان این چرخش آموزشی کارورز باید بتواند:

- با مراجعان، بیماران، کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت ارتباط مؤثر و حرفه‌ای برقرار کند و در تمامی تعاملات خود ویژگی‌های رفتار حرفه‌ای مناسب را نشان دهد.
- از بیماران مبتلا به علائم و شکایات شایع روان‌پزشکی شرح‌حال کامل و دقیق اخذ کند، معاینات لازم را انجام دهد، تشخیص‌های افتراقی را مطرح نماید و بر اساس یافته‌های بالینی تشخیص محتمل و رویکرد مدیریتی مناسب را پیشنهاد دهد.
- مشکلات بیماران مبتلا به اختلالات شایع روان‌پزشکی را شناسایی و تحلیل کند و با تکیه بر شواهد علمی و گایدلاینهای بومی ، اقدامات پیشگیری، درمان، پیگیری، ارجاع و توان‌بخشی را پیشنهاد و استدلال نماید و در مدیریت بیماران، مطابق استانداردهای بخش و زیر نظر اساتید مربوطه، مشارکت فعال داشته باشد.

اهداف اختصاصی دوره / پیامدهای یادگیری

حیطه شناختی (دانش)	• کلیات برنامه‌های بهداشت روان در ایران را توضیح دهد و اهداف و ساختار آن را تشریح کند. • تأثیر متقابل عوامل زیست‌شناختی، روان‌شناختی و اجتماعی را در بروز و تداوم اختلالات روان‌پزشکی توضیح دهد. • کلیات علامت‌شناسی، همه‌گیرشناسی با رویکرد بومی، سبب‌شناسی، علائم بالینی، تشخیص، تشخیص‌های افتراقی، سیر، پیش‌آگهی و موارد ارجاع یا مشاوره در اختلالات روان‌پزشکی (به‌ویژه اختلالات شایع و اورژانس‌ها) را توضیح داده و در تحلیل موارد بالینی از آن‌ها استفاده کند.

	• اصول ارزیابی خطر، مراقبت‌های اولیه و درمان‌های دارویی و غیردارویی در روان‌پزشکی را شرح دهد. • داروهای رایج روان‌پزشکی، اثرات درمانی، عوارض جانبی، تداخلات دارویی مهم و شیوه‌ی مصرف ایمن آن‌ها را توضیح دهد. • با علائم و شکایات شایع روان‌پزشکی از جمله اضطراب و ترس، افسردگی و اختلالات تطابق، افکار یا اقدام به خودکشی، پرخاشگری کلامی و فیزیکی، توهم، هذیان، رفتار و گفتار آشفته، اختلالات خواب، وسواس، اجبار، اختلالات شناختی، مشکلات رفتاری و شخصیتی و علائم ترک یا مسمومیت مواد را شناسایی و توضیح دهد.
حیطه مهارتی (عملکرد)	مهارت‌های کارورزان: • مصاحبه‌ی تشخیصی روان‌پزشکی را تحت نظارت استاد به‌طور دقیق انجام دهد. • شرح‌حال روان‌پزشکی، معاینه وضعیت روانی و صورت‌بندی بالینی موارد شایع را به‌صورت ساختارمند و دقیق تهیه و ارائه کند. • عوامل خطر و اورژانس‌های روان‌پزشکی را در بیماران بستری یا سرپایی شناسایی و ارزیابی نماید. • مراقبت‌های اولیه بیماران روان‌پزشکی را بر اساس اصول علمی و اخلاق حرفه‌ای انجام دهد. • با در نظر گرفتن تشخیص و وضعیت بیمار، داروی مناسب روان‌پزشکی را انتخاب و دوز آن را تحت نظارت استاد تجویز نماید. • عوارض جانبی و تداخلات دارویی مهم را در بیماران شناسایی کرده و اقدامات لازم برای مدیریت آن‌ها را انجام دهد. • موارد نیازمند ارجاع یا بستری فوری را تشخیص داده و تصمیم مناسب را پیشنهاد کند. • آموزش روانی–اجتماعی لازم را به بیمار و خانواده در زمینه‌ی ماهیت بیماری، درمان، پیگیری و پیشگیری از عود ارائه دهد.
حیطه نگرشی	• به روان‌پزشکی به‌عنوان یکی از رشته‌های تخصصی پزشکی با نقش مؤثر در سلامت فرد و جامعه نگرش مثبت داشته باشد. • به بیماران مبتلا به اختلالات روان‌پزشکی به‌عنوان انسان‌هایی نیازمند احترام، همدلی و درمان بنگرد. • نسبت به اختلالات روان‌پزشکی نگاه علمی و پزشکی مبتنی بر شواهد داشته باشد و از قضاوت‌های غیرعلمی پرهیز کند. • در تحلیل و درک بیماران، نگرش جامع زیستی–روانی–اجتماعی–معنوی اتخاذ نماید. • نسبت به پیش‌آگهی و پاسخ‌پذیری اختلالات روان‌پزشکی به درمان‌های دارویی و غیردارویی دیدگاه واقع‌بینانه و امیدوارانه داشته باشد. • در تمامی تعاملات حرفه‌ای، اهمیت رازداری و حفظ حریم خصوصی بیمار را درک کرده و رعایت نماید. در ارتباط با بیماران و خانواده‌های آنان، رفتاری محترمانه، همدلانه و مؤثر نشان دهد.

جدول عناوین شناختی (نظری/دانستنی)

ردیف	عناوین و محتواهای آموزشی مهارتهای شناختی
۱	اختلالات اضطرابی
۲	اختلالات خلقی
۳	دلرودرمانی و رویکرد به توانایی تجویز صحیح داروها(نسخه‌نویسی)
۴	اختلالات طیف سایکوز
۵	اختلالات مصرف مواد
۶	اختلال علائم جسمی و اختلالات وابسته (سوماتوفرم)

۷	اختلالات شناختی (دلیریوم و دمانس)
۸	اورژانس‌های روانپزشکی (خودکشی، دگرکشی، پرخاشگری)
۹	تشخیص و مدیریت خودکشی
۱۰	شرح حال‌گیری و علامت شناسی روانپزشکی

جدول عناوین مهارتی (عملی/توانستنی) ویژه کارورزان

ردیف	عناوین و محتواهای آموزشی مهارتهای عملی	تعداد مشاهده	تعداد اجرای زیرنظر	تعداد اجرا مستقل
۱	ارزیابی خطر خودکشی و تصمیم‌گیری بالینی	۲	۱	_
۲	مصاحبه و معاینه روانپزشکی با تکیه بر همدلی و مهارت	۲	۱	_
۳	تجویز داروهای رایج روانپزشکی	۲	۱	_
۴	آموزش به بیمار و خانواده	۲	۱	_
۵	استدلال بالینی	۲	۱	_

منابع درسی

منابع اصلی

درسنامه روانپزشکی بالینی و علوم رفتاری/ انتشارات ارجمند/ تالیف استادان روانپزشکی دانشگاه‌های علوم‌پزشکی ایران، سرپرست نویسندگان دکتر میرفرهاد قلعه‌بندی

منابع فرعی

- توضیحات اساتید در طول کلاس‌ها و جلسات آموزشی
- محمد قدیری. راهنمای بالینی فوریت‌های روانپزشکی. چاپ اول. ۱۳۹۴. انتشارات تیمورزاده
- امیر شعبانی، سید وحید شریعت. اورژانس روان‌پزشکی با نمونه‌های بالینی. چاپ اول. ۱۳۹۴. انتشارات ارجمند
- امیر شعبانی، سید وحید شریعت، امیرحسین جلالی. آموزش روان‌پزشکی با نمونه‌های بالینی. چاپ اول. ۱۳۹۲. انتشارات ارجمند
- امیر شعبانی، عاطفه قنبری جلفایی، محمد اربابی و همکاران. مشاوره روانپزشکی با نمونه‌های بالینی. چاپ اول. ۱۳۹۵. انتشارات ارجمند
- میرفرهاد قلعه‌بندی. روانپزشکی بالینی برای دانشجویان پزشکی و پزشکان عمومی. چاپ سوم. ۱۳۸۹. انتشارات تیمورزاده

روش های آموزش

آموزش بالینی (بیمار واقعی)☐

آموزش در گزارش صبحگاهی (Morning Report) ☐

آموزش در آزمایشگاه مهارتی(Lab Skill) با استفاده از شبیه سازی (بیمار نما، آزمایشگاه شبیه سازی)☐

آموزش در گروه کوچک (۴ تا ۶ نفره)☐

راند آموزشی/ گراندراند☐

آموزش در عرصه (بخش بستری/ درمانگاه/آزمایشگاه)☐

ژورنال کلاب☐

ارائه کنفرانس های آموزشی☐

سایر موارد : یادگیری مبتنی بر سناریو، ایفای نقش، بازی‌سازی

آموزش مبتنی بر کیس

نحوه ارزشیابی و سهم ارزیابی در نمره نهایی دانشجو	میزان امتیاز از کل
ارزیابی عملی در محیط بالینی☐	۱۰
ارزیابی در محیط شبیه سازی (مانند OSCE)☐	
مشاهده رفتار☐	

روش ثبت عملکرد (مانند لاگ بوک/ پورت فولیو)□	
استفاده از□Global rating form	
خود ارزیابی□	
ارزیابی همتا/ آزمون ۳۶۰ درجه□	
آزمون استدلال بالینی کتبی□	**۱۰**
استفاده از روش هایی مانند DOPS, Mini-CEX و ... با هدف ارزیابی در طول دوره (قید بفرمایید) :	
سایر موارد	
جمع کل نمره	**۲۰**

وظایف و مسؤولیت های کارآموزان/ کارورزان در دوره بالینی (سیاستها و ضوابط دوره):

۱. حضور به-موقع در مرکز آموزشی درمانی روانپزشکی ایران از ساعت ۸ تا ساعت ۱۲:۳۰؛ در بخش روانپزشکی مجتمع حضرت رسول اکرم (ص) از ساعت ۸ تا ساعت ۱۳:۳۰

۲. حضور با ظاهری آراسته؛ با روپوش و نصب اتیکت نام بر روی روپوش در بخش و درمانگاه

۳. اعلام شخصی ورود و خروج در دفترحضور و غیاب واحد آموزش

۴. حضور به-موقع و منظم در «کلاسهای آموزشی»، جلسات «گزارش صبحگاهی» و «معرفی بیمار» طبق برنامه مرکز

۵. حضور به-موقع و منظم در درمانگاه و بخش طبق برنامه استاد و دستیار مربوطه

۶. تقسیم بیماران بستری در بخش برای مشخص-شدن مسئولیت

۷. مسئولیت در بخش:

- الف نوشتن شرح حال بیماران بستری در صفحه مخصوص کارورز در پرونده؛ درج تغییرات وضعیت بالینی حداقل دوبار در هفته در صفحه مخصوص پرونده بیمار؛ معاینه جسمی بیماران و ثبت در صفحه مخصوص در پرونده
- ب آشنایی کامل با وضعیت بالینی و درمان بیماران (حداقل چهار تخت)
- پ ارائه شرح حال کامل سه بیمار سرپایی به استاد و دستیار مربوطه
- ت ارائه یک کنفرانس در حضور استاد یا دستیار مربوطه در بخش روانپزشکی
- ث انجام حداقل یک مصاحبه بالینی با بیمار در حضور استاد و دستیار روانپزشکی

۸. سایر مسئولیت-ها:

- الف برنامه-ریزی کشیک به-طوری که یک فرد دو روز پشت سر هم کشیک نباشد (مگر دو روز پشت سر هم در پنجشنبه و جمعه)؛ ضمناً کارورزان محترم حق ترک کشیک خود را به-هیچ وجه ندارند و در صورت مورد اورژانس، در صورتی که کارورز دیگری را جایگزین خود نمایند با هماهنگی دستیار کشیک می-توانند بیمارستان را ترک کنند.
- ب در صورت کد ۹۹ (اعلام وضعیت اضطراری برای احیا یا ویزیت فوری بیمار)، حضور فوری کارورزان بر بالین بیمار
- پ حضور به-موقع بر بالین بیمار در صورت نیاز؛ عدم تجویز دستورات دارویی به-صورت تلفنی؛ ثبت نام به-صورت خوانا و ساعت و امضاء در پایان شرح حال و دستورات دارویی
- ت در زمان کشیک: حضور در جلسات ویزیت بیماران در بخش اورژانس

۹. کارورزان می-توانند دو روز مرخصی در طی دوره داشته باشند که تنها با نظر استاد مربوطه می-توانند از آن استفاده کنند.

وظایف حرفه ای و اخلاقی فراگیران

برخورد توام با احترام با بیمار و همراهان، برخورد توام با احترام با اساتید و دستیاران و سایر همکاران کادر درمان در بیمارستان

تجهیزات و فناوری های مورد نیاز آموزش:

فضای مناسب جهت برگزاری کلاس های تئوری در بیمارستان، پروژکتور، لب تاپ، سیستم صوتی مناسب

جدول زمان بندی فعالیتهای آموزشی در بیمارستان رسول اکرم

روز	ساعت ۸:۱۵ تا ۹:۳۰	ساعت ۹:۳۰ تا ۱۳:۳۰
شنبه	مورنینگ ریپورت	راند بخش/درمانگاه/ حضور در کلاس تئوری/حضور در ویزیت اورژانس و مشاوره ها
یکشنبه	معرفی بیمار	راند بخش/درمانگاه/ حضور در کلاس تئوری/حضور در ویزیت اورژانس و مشاوره ها
دوشنبه اول		کلاس شرح حال روانپزشکی کلاس علامت شناسی روانپزشکی کلاس اورژانس‌های روانپزشکی
سه‌شنبه	برنامه اختصاصی هر روتیشن	راند بخش/درمانگاه/ حضور در کلاس تئوری/حضور در ویزیت اورژانس و مشاوره ها
چهارشنبه	ژورنال کلاب	راند بخش/درمانگاه/ حضور در کلاس تئوری/حضور در ویزیت اورژانس و مشاوره ها
شنبه	مورنینگ ریپورت	راند بخش/درمانگاه/ حضور در کلاس تئوری/حضور در ویزیت اورژانس و مشاوره ها
یکشنبه	معرفی بیمار	راند بخش/درمانگاه/ حضور در کلاس تئوری/حضور در ویزیت اورژانس و مشاوره ها
دوشنبه دوم		کلاس اختلالات سایکوتیک کلاس اختلالات خلقی
سه‌شنبه	برنامه اختصاصی هر روتیشن	راند بخش/درمانگاه/ حضور در کلاس تئوری/حضور در ویزیت اورژانس و مشاوره ها
چهارشنبه	ژورنال کلاب	راند بخش/درمانگاه/ حضور در کلاس تئوری/حضور در ویزیت اورژانس و مشاوره ها
شنبه	مورنینگ ریپورت	راند بخش/درمانگاه/ حضور در کلاس تئوری/حضور در ویزیت اورژانس و مشاوره ها
یکشنبه	معرفی بیمار	راند بخش/درمانگاه/ حضور در کلاس تئوری/حضور در ویزیت اورژانس و مشاوره ها
دوشنبه سوم		کلاس دارودرمانی روانپزشکی اختلالات اضطرابی و وسواس
سه‌شنبه	برنامه اختصاصی هر روتیشن	راند بخش/درمانگاه/ حضور در کلاس تئوری/حضور در ویزیت اورژانس و مشاوره ها
چهارشنبه	ژورنال کلاب	راند بخش/درمانگاه/ حضور در کلاس تئوری/حضور در ویزیت اورژانس و مشاوره ها
شنبه	مورنینگ ریپورت	راند بخش/درمانگاه/ حضور در کلاس تئوری/حضور در ویزیت اورژانس و مشاوره ها
یکشنبه	معرفی بیمار	راند بخش/درمانگاه/ حضور در کلاس تئوری/حضور در ویزیت اورژانس و مشاوره ها
دوشنبه چهارم		کلاس اختلالات شناختی

	کلاس نسخه نویسی							
سه‌شنبه	برنامه اختصاصی هر روتیشن	راند بخش/درمانگاه/ حضور در کلاس تئوری/حضور در ویزیت اورژانس و مشاوره ها						
چهارشنبه	ژورنال کلاب	راند بخش/درمانگاه/ حضور در کلاس تئوری/حضور در ویزیت اورژانس و مشاوره ها						
سایر توضیحات								